

FINANSMINISTERIET

Budgetdepartementet

Den 20. januar 1982

Spørgsmål:

»Hvordan skønner ministeren at det ville påvirke renten, hvis staten valgte selv at dække valutabehovet ved optagelse af udenlandske statslån i stedet for som nu dels selv at optage lån, dels at opfordre erhvervslivet til at optage udlånslån?

Er den danske stats muligheder for at opnå rimelige rentevilkår ikke større end de enkelte erhvervsdrivendes?»

Svar:

Gennem de senere år har den private kapitalimport været stærkt svingende. Mens der i 1979 og 1980 var en privat nettokapitalimport på henholdsvis 10,9 mia kr. og 1,0 mia kr., var der i 1981 en privat nettokapitaleksport på ca. 2,5 mia kr., og det udenlandske finansieringsbehov blev udelukkende dækket ved offentlig låntagning og træk på valutareserverne, jfr. tabel 1. Der er således rent faktisk sket en meget væsentlig ændring af sammensætningen af betalingsbalancefinansieringen i de seneste år.

Tabel 1. *Betalingsbalanceunderskud og udenlandsk låntagning*

mia kr.	1979	1980	1981 ¹⁾
Løbende betalingsbalanceunderskud	15,3	12,5	11,2
Lån til udviklingslande	0,2	0,7	0,7
Afdrag på offentlig udlåns-gæld	4,3	2,2	3,0
Bruttofinansieringsbehov	19,8	15,4	14,9
Privat nettokapitalimport	10,9	1,0	÷ 2,5
Offentlig bruttolåntagning:			
Staten	6,8	7,8	7,7
Hypotekbanken	0,9	1,9	2,1
Andre offentlige enheder	1,7	2,9	2,5
Træk på valutareserverne	÷ 0,5	2,0	5,1
Finansiering i alt	19,8	15,4	14,9

¹⁾ Foreløbige tal.

Årsagerne til omsvinget i den private kapitalimport skal søges i den svage investeringsudvikling, forbedringen af betalingsbalancen samt en lempelse af pengepolitikken, hvorved der er sket en indsnævring af forskellen mellem renten i Danmark og i udlandet. En fortsat omlægning af betalingsbalancefinansieringen og indsnævring af renteforskellen vil på grund af den meget store bruttolåntagning og gæld til udlandet indebære en risiko for uacceptabelt store finansieringsomlægninger fra private udenlandske til indenlandske lån og dermed et uønsket pres på valutareserverne.

Statens voksende deltagelse i finansieringen af bruttofinansieringsbehovet over for

udlandet skyldes, at der på flere markeder har været gode lånemuligheder og adgang til at optage lån med længere løbetider end private virksomheder, hvorved staten har bidraget til en løbetidsforlængelse af den samlede udlåns-gæld. Under de rådende markedsforhold er der imidlertid ingen garanti for, at staten kan øge sit engagement yderligere, uden at der sker en forringelse af lånevilkårene.

Statens låntagning i udlandet vil normalt være mere fleksibel end den private, idet der på grund af omfattende reserver i form af utrukne kreditter er mulighed for i højere grad at tilpasse låneoptagelsen efter markedsforholdene og hjemtage større beløb i en-